اخبار کوتاه

الگوی مصرف، مهم‌ترین عامل در محاسبه هزینه قبض برق

مدیرکل امور انرژی و مشترکان شرکت توانیر با اشاره به جزئیاتی از نحوه محاسبه قبض برق، مهم‌ترین عامل در محاسبه هزینه برق مصرفی را الگوی مصرف اعلام کرد.

به گزارش پیام آشنا، عبدالامیر یاقوتی با بیان اینکه مصارف تا حد الگو که مشترکان در فصل سرد در پوله صفر ۱۰۰ و ۱۰۰ تا ۲۰۰ کیلووات قرار می‌گیرند، نرخ پله اول را ۹۰ تومان و پله دوم را ۱۰۴۰ تومان اعلام کرد و افزود: هزینه برق مصرفی برای یک دوره یک ماهه در پله نخست حدود ۱۹،۴۰۰ تومان و در پله دوم حدود ۳۹ هزار تومان برآورد می‌شود.

وی در ادامه به تفاوت زیاد میزان مصرف در اوج بار و کم بار اشاره کرد و خاطرنشان ساخت در کنتورهای سه‌تعرفه، مصارف بین ساعات ۱۹ تا ۲۲ اوج بار محسوب شده و با رقم بالاتری محاسبه شده که با علامت مثبت نشان داده می‌شود و مصارف بین ساعت ۲۳ تا ۷ صبح که با علامت منفی نشان داده می‌شود، مشمول تخفیف کم‌باری می‌شود و کنتوری که هیچکدام از این دو علامت را نداشته باشد، یک تعرفه است.

یاقوتی در خصوص هزینه سوخت نیروگاهی مندرج در قبوض برق نیز گفت: هزینه سوخت برای مصارف در حد الگو به ازای هر کیلووات ساعت ۶ تومان و برای مصارف بیش از الگو ۱۲ تومان محاسبه می‌شود.

به این موارد باید ۱۰ درصد مالیات بر ارزش افزوده را نیز اضافه کرد.

وی همچنین به بیمه مشترکان برق اشاره کرد و گفت: خسارتی که منشأ آن برق باشد و منجر به آتش‌سوزی و یا انفجار شود، شرکت بیمه مطابق قرارداد خسارت‌ها را جبران می‌کند.

مدیرکل امور انرژی و مشتریان توانیر اضافه کرد: یکی از هزینه‌های مندرج در قبوض برق مربوط به بیمه همگانی است که از سال ۱۳۹۸ قانونی و از سال ۱۴۰۰ اجرایی شده که صرفاً بر روی قبوض درج شده و به حساب خزانه و از آنجا به حساب صندوق بیمه همگانی واریز می‌شود که دولت نیز ۷۰ درصد سهم خود را به آن اضافه کرده و از این محل به آسیب دیدگان حوادث همگانی نظیر سیل، توفان و زلزله وام بلاعوض پرداخت می‌کند.

سقوط قیمت سکه طرح جدید به ۴۸ میلیون تومان

قیمت هر قطعه سکه طرح جدید دیروز (دوشنبه، ۲۱ آبان) در بازار طلای تهران با کاهش یک میلیون و ۸۸۸ هزار تومانی نسبت به روز (یکشنبه) به ۴۸ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان رسید.

به گزارش پیام آشنا، قیمت هر قطعه سکه طرح قدیم دیروز (دوشنبه) تا لحظه درج این خبر نسبت به یکشنبه با کاهش یک میلیون و ۶۶۶ هزار تومانی، ۴۷ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان داد و ستد شد.

همچنین قیمت نیم‌سکه دیروز با افت یک میلیون و ۴۹۸ هزار تومانی، به ۲۴ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان رسید.

ربع سکه هم دیروز با کاهش ۷۱۶ هزار تومانی نسبت به روز یکشنبه ۱۵ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی با ۴۲۲ هزار تومان افت، هفت میلیون و ۳۰۰ هزار تومان داد و ستد شد.

همچنین دیروز قیمت هر گرم طلای ۱۸ عیار در بازار تهران با افت ۱۴۳ هزار تومانی نسبت به روز یکشنبه، به چهار میلیون و ۳۶۵ هزار و ۴۰۰ تومان رسید.

برپایه این گزارش، در روز جاری بهای هر انس طلا در بازارهای جهانی با افت ۲۱ دلاری به ۲ هزار و ۶۶۴ دلار رسید.

راه‌آهن با کشورهای عضو CIS برای خرید واگن از ایران توافق کرد

مدیرعامل راه‌آهن از توافق کشورهای عضو CIS برای خرید واگن از ایران و توافق برای سیر واگن‌های ایرانی در نشست شورای حمل‌ونقل این اتحادیه در ازبکستان خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، جبار علی ناکو مدیرعامل راه‌آهن با اعلام خبر توافق کشورهای عضو CIS برای خرید واگن از ایران و توافق برای سیر واگن‌های ایرانی در نشست شورای حمل‌ونقل این اتحادیه در ازبکستان، گفت: در سفر به ازبکستان توافقی برای تولید واگن‌های باری در داخل کشور و واگذاری به یکی از شرکت‌های عضو CIS مطرح شد.

ناکوی تأکید کرد: یکی از دستاوردهای این سفر، همین توافق اولیه‌ای بود که به‌صورت چهارجانبه به امضا رسید و مطلق این توافق، ۲۰۰ واگن عرضه خواهد شد.

وی گفت: در خصوص مجوز سیر واگن‌های ایرانی در کشورهای ازبکستان و تاجیکستان به توافقاتی رسیدیم و پروتکلی بین دو کشور نیز به امضا رسید.

افزایش کشت گندم در دیمزارها به بیش از یک میلیارد تن رسید

قائم‌مقام موسسه پژوهش‌های وزارت جهاد کشاورزی با تأکید بر اینکه متوسط تولید گندم از دیمزارها از ۹۰۰ میلیون به بیش از یک میلیارد تن رسید، اظهار کرد: با اجرای اقتصاد مقاومتی تراز تجاری از منفی ۸ میلیارد دلار به منفی ۳ میلیارد دلار رسیده است.

به گزارش پیام آشنا، مجتبی یاقوت -قائم‌مقام موسسه پژوهش‌های وزارت جهاد کشاورزی - در افتتاحیه یازدهمین همایش سالانه اقتصاد مقاومتی بر محوریت امنیت غذایی؛ کشاورزی بهره‌ور و تجارت تحریم‌ناپذیر اظهار کرد: سال‌های سال است که حدود ۲ میلیون هکتار اراضی آبی و ۴ میلیون هکتار اراضی دیم را به کشاورزی اختصاص می‌دهیم. تغییرات چشمگیر نیست و اقتصاد مقاومتی اگر مورد توجه واقع شود کارآمدی و اثربخشی خود را دارد.

وی افزود: در سال ۱۳۸۹ مقام معظم رهبری موضوع اقتصاد مقاومتی را مطرح کردند و در سال ۱۳۹۲ سیاست‌های این اقتصاد ابلاغ شد، اقتصاد مقاومتی می‌تواند یک مکتب باشد و همه جریان‌های سیاسی آن را قبول دارند. همچنین مقام معظم رهبری در گفتگوهای دورتر حضرت امام(ره) بر امنیت غذایی تأکید داشت و امنیت غذایی از امنیت در سایر حوزه‌ها جدا نیست. یاقوت گفت: جدا از این که اندیشکده مقاومتی بسیار تلاش می‌کند اما هنوز بقای اسناد فراموش شده و در تدوین برنامه ششم و هفتم کمرنگ شده و تراز اقتصادی ما به منفی ۱۲ میلیارد دلار رسیده است. در صورتی که کشاورزی مدیریت شود تولید افزایش می‌یابد. اگر خلأ مدیریتی و شکلگیری که وجود دارد با مجموعه اقتصادی که می‌تواند پوشش داده شود بدون فشار به منابع پایه و گسترش سطحی رفع شود، می‌توانیم عملکرد بهتری داشته باشیم.

در همایش اقتصاد مقاومتی به مدت ۴ ماه بررسی می شود

راه‌های استقلال غذایی کشور؛ از کشاورزی بهره‌ور تا کاهش واردات

فائزه حیدری- یازدهمین همایش اقتصاد مقاومتی «دیروز ۲۱ آبان ماه با موضوع «امنیت غذایی؛ کشاورزی بهره‌ور و تجارت تحریم‌ناپذیر» در مجلس شورای اسلامی برگزار شد. این همایش که با هدف بهبود کیفیت تصمیم‌گیری در حوزه امنیت غذایی برگزار می‌شود، به گفته مهدی سروی، دبیر این همایش، به‌دنبال جمع‌بندی نظرات و ارزیابی چالش‌های کلیدی کشور در حوزه تأمین مواد غذایی و کشاورزی است.

سروی با حضور توضیح داد که این همایش یک رویداد یک‌روزه نیست و در بازه‌ای چهارماهه برگزار خواهد شد. وی اعلام کرد: «امسال به‌جای رویکرد مقاله‌محور، طرح‌های سیاستی جایگزین شده‌اند تا به‌صورت مستقیم به بهبود تصمیم‌گیری‌ها و رفع مشکلات کمک کنند.»

بر اساس برنامه‌ریزی‌ها، هر هفته جلسات تخصصی با حضور کارشناسان و پژوهشگران حوزه‌های مختلف برگزار می‌شود و مباحث جمع‌بندی‌شده در انتهای بهمن‌ماه در قالب سندی راهبردی به مسئولان ارائه خواهد شد.

اقتصاد مقاومتی و تقویت صنایع غذایی

ارزنگ جوادی، قائم‌مقام ستاد غذا و کشاورزی معاونت علمی ریاست‌جمهوری، در سخنرانی خود به وضعیت نامناسب سرمایه‌گذاری در کشاورزی اشاره کرد و گفت: «سهم کشاورزی در تولید ناخالص داخلی ایران حدود ۸ درصد و سهم صنایع غذایی ۳.۸ درصد است. در حالی که این آمار در کشورهایی مثل برزیل به ۴۵ و ۱۹.۵ درصد می‌رسد.» وی ضمن اشاره به ظرفیت‌های بالقوه شرکت‌های دانش‌بنیان در این حوزه، از کم‌توجهی به این شرکت‌ها انتقاد کرد و بر اهمیت نقش شرکت‌های دانش‌بنیان در تقویت تولید داخلی و خودکفایی غذایی تأکید کرد.

جوادی تصریح کرد که دولت نمی‌تواند به‌تنهایی بر چالش‌های تحریمی غلبه کند و باید با واگذاری امور به بخش خصوصی، کارایی تولید و تجارت محصولات کشاورزی را افزایش دهد.

چالش‌های ساختاری و کمبود سرمایه‌گذاری در کشاورزی

پیمان فلسفی، نایب‌رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی، در سخنان خود به تراز تجاری منفی کشور اشاره کرد و گفت: «چرا باید ۱۴ تا ۱۵ میلیارد دلار برای واردات کالاهای اساسی هزینه شود، در حالی که ظرفیت لازم برای خودکفایی در بسیاری از محصولات کشاورزی وجود دارد؟» وی افزود: سیاست‌های حمایتی باید به بهبود وضعیت معیشتی کشاورزان و تثبیت ثروت واقعی آنها منجر شود تا بتوانند با اطمینان بیشتری به تولید ادامه دهند.

به گفته فلسفی، الگوی کشت فعلی نیاز به بازنگری دارد و به تخصیص اعتبارات بیشتر نیاز است. او تأکید کرد: «کشاورزی بخش اساسی اقتصاد مقاومتی است و باید در برابر چالش‌ها و تحریم‌ها به یک نقطه اتکا برای اقتصاد کشور تبدیل شود.»

وابستگی به واردات نهاده‌های دامی

صدرالله دولت، مدیرعامل سابق شرکت پشتیبانی امور دام، نیز در این همایش به وابستگی بالای کشور به واردات نهاده‌های دامی اشاره کرد و گفت: «در دهه ۹۰، واردات نهاده‌های دامی بین ۷ تا ۱۰ میلیون تن بود، اما امروز این رقم به ۱۷ میلیون تن رسیده است که نشان می‌دهد میزان وابستگی بیشتر شده است.» وی افزود: ارتباط مستقیم با کشورهای همسو و حذف واسطه‌ها، می‌تواند به کاهش اثرات تحریم و تأمین پایدار مواد اولیه کمک کند. وی در پایان، استفاده از روش‌های نهاتری و توسعه زیرساخت‌ها را از جمله راه‌حل‌هایی دانست که می‌تواند کشور را در مسیر تأمین مستقل کالاهای اساسی یاری کند.

یازدهمین همایش اقتصاد مقاومتی با تمرکز بر «امنیت غذایی» و با حضور متخصصان و مسئولان، راهکارهای مختلفی برای کاهش وابستگی‌ها و بهره‌وری در کشاورزی ارائه کرد با توجه به تأکید سیاست‌های کلان کشور بر خودکفایی و استقلال غذایی، انتظار می‌رود نتایج این همایش به تدوین سیاست‌های جامع و اجرای آن‌ها در راستای تقویت اقتصاد کشاورزی و امنیت غذایی منجر شود.

در اولین جلسه شورای عالی کار در دولت چهاردهم مطرح شد

بررسی جبران خدمات کارگران معادن و ایمنی شغلی

اولین نشست شورای عالی کار در دولت چهاردهم با دستور کار اصلاح نظام های جبران خدمت کارگران معادن ذغالسنگ و آیین‌نامه حق دلستن و حق امتناع از کارهای خطرناک برگزار می‌شود.

به گزارش پیام آشنا، محسن باقری در گفت و گو با ایسنا، از ارسال دعوتنامه‌های برگزاری جلسه شورای عالی کار خبر داد و گفت: دعوتنامه اولین جلسه شورای عالی کار در دولت چهاردهم توسط وزارت کار ارسال شده و جلسه امروز ساعت ۱۵ برگزار می‌شود.

وی در توضیح محورهای جلسه شورای عالی کار گفت: در این جلسه بحث اصلاح نظام‌های جبران خدمت کارگران معادن ذغالسنگ و اصلاح آیین‌نامه حق دلستن و حق امتناع از کارهای خطرناک مربوط به مقاوله نامه شماره ۱۵۵ سازمان جهانی کار است. در دستور کار قرار دارد. به گفته نماینده کارگران در شورای عالی کار این نشست با رویکرد معادن و بحث ایمنی برگزار خواهد شد و بحث اصلاح دستمزد مطرح نیست.

باقری گفت: احتمال اینکه در جلسه امروز به موضوع طبقه‌بندی مشاغل در گازهای سخت ورود وجود دارد ما معتقدیم که ممکن تغییر پایه مزد کارگران معدن نخواهد شد و دیروزهای برای ورود به بحث مزد منطقه‌ای خواهد بود لذا بهتر است سختی کار و مزایای جداگانه برای این نسته کارگران درنظر گرفته شود.

وی تصریح کرد: اگر وزارت کار بخواهد پایه حقوق و حداقل دستمزد کارگران معدن را جداگانه مصوب کند چون به بحث مزد منطقه‌ای ورود می‌شود، مخالف هستیم و نمی‌پذیریم ولی اگر در بحث نظام‌های جبران خدمت پیشنهادی مطرح شود قابل بررسی است، لذا بهتر است که روی دستور کار شورای عالی کار که موضوع نظام‌های جبران خدمت کارگران معادن است، پرداخته شود.

باقری با اشاره به زمان باقی مانده تا پایان سال و شروع جلسات تعیین دستمزد، درباره طرح اصلاح ماده ۴۱ قانون کار در مجلس، گفت: بعید است که طرح اصلاح ماده ۴۱ قانون کار این طرف سال به نتیجه برسد ضمن آنکه بارها اعلام کردیم که اگر به دلیل اصلاح ماده ۴۱ هستند تمرکز باید روی بند ۲ ماده ۴۱ و سبد معیشت کارگران باشد.

این مقام مسئول کارگری تصریح کرد: معتقدیم در متن قانون چه عنوان به میزان نرخ تورم آورده شود چه با توجه به نرخ تورم، دردی از کارگر دوا نمی‌کند زیرا برای کارگران تامین هزینه‌های زندگی مهم است و باید سبد هزینه معیشت خلوار کارگری پوشش داده شود.

وی درباره احتمال طرح مزد منطقه‌ای نیز گفت: اصولا مبحث مزد منطقه‌ای و چنین پیشنهادی از سوی سازمان برنامه و بودجه یا وزارت اقتصاد ارائه می‌شود، ولی تاکنون چنین چیزی از طرف وزارت کار مطرح نشده است.

تحریمی نمانده که آمریکا علیه ایران استفاده نکرده باشد

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: آمریکا تا کنون هرگونه تحریمی که می‌توانست بر علیه ایران به کار ببرد، به کار گرفته و دیگر تحریمی نمانده که علیه ایران استفاده نکرده باشد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، بهنام محسنی، کارشناس بازار سرمایه با اشاره به انتخاب ترامپ در مسند رئیس جمهوری آمریکا گفت: آمریکا تا کنون هرگونه تحریمی که می‌توانست بر علیه ایران به کار ببرد، به کار گرفته و دیگر تحریمی نمانده که علیه ایران استفاده نکرده‌باشد.

این کارشناس بازار سرمایه بیان کرد: بازار سرمایه به نوعی محل مبادله انتظارات است و انتظارات متفاوت در بازار سرمایه موجب می‌شود استراتژی‌های مختلف خرید و فروش شکل بگیرد؛ بنابراین نمی‌توان گفت که انتخابات آمریکا تأثیر منفی بر بازار سرمایه ایران خواهد داشت.

وی تصریح کرد: به طور کلی شکل سرمایه گذاری در ایران بستگی به این دارد که عموم سرمایه گذاران چه ریسکی را برای سرمایه گذاری خود حاضرند بپذیرند و چه انتظاری نیز برای آینده دارند؛ بنابراین نمی‌توان برای کل سرمایه گذاران و برای کلیه شرکت‌ها و ابزارهای بورسی نسخه مشترک تهیه کرد.

محسنی در پایان با بیان اینکه تنوع سرمایه‌گذاری در کشور افزایش یافته است به طوری که نوع و جنس سرمایه گذاری‌ها با هم متفاوت است، تاکید کرد: با توجه به اینکه بازار سرمایه برایند انتظارات آتی است که سرمایه گذاران از روندها دارند، هر سرمایه گذاری با توجه به شرایط و ریسک‌ها در سهام و یا دیگر ابزارها مانند آپشن‌ها اقدام به سرمایه گذاری می‌کنند؛ بنابراین در این تنوع سرمایه گذاری انتخاب ترامپ به عنوان ریاست جمهوری آمریکا تأثیری بر بازار سرمایه ایران نخواهد داشت.

شبکه «میر» روسیه به «شتاب» ایران وصل می‌شود

روز گذشته با حضور رئیس کل بانک مرکزی، رسماً شبکه «میر» روسیه به شبکه بانکی ایران وصل خواهد شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، دیروز دوشنبه ۲۱ آبان و در مراسمی رسمی با حضور رئیس کل بانک مرکزی و جمعی از مدیران عامل بانک‌ها، شبکه میر روسیه به شبکه بانکی ایران (شتاب) وصل می‌شود.

بنا به این اعلام، با اتصال میر روسیه به شتاب ایران، کارت‌های ایرانی در خودپردازهای روسیه قابل استفاده خواهد شد؛ بنابراین هر فردی می‌تواند وجوه خود را از کارت‌های ایرانی به صورت روبلی از خودپردازهای روسیه دریافت کند.

همچنین اتباع روسیه در ایران نیز می‌توانند در مرحله دوم این پروژه از این امکان در ایران بهره‌مند شوند و در مرحله سوم، کارت‌های شتاب ایران در پذیرنده‌های فروشگاه‌هایی روسیه قابل استفاده خواهد بود.

فرزین، رئیس کل بانک مرکزی پیش از این گفته بود: این قرارداد در جریان کنفرانس مالی بانک روسیه در سن پترزبورگ با همتایان روسی نهایی شده است و با پیوستن ایران به سامانه پرداخت MIR، جایگزین روسی برای ویزا و مستر کارت، ایرانیان می‌توانند با کارت‌های بانکی ایرانی از دستگاه‌های خودپرداز روسیه پول برداشت کنند.

رئیس کل بانک مرکزی همچنین تصریح کرد: مرحله دوم این اتصال برای بهره‌مندی اتباع روسیه در ایران خواهد بود و در مرحله سوم کارت‌های شتاب ایران در پذیرنده‌های فروشگاهی روسیه پردازش خواهد شد.

۵۶ مرکز تجاری در ۳۵ کشور داریم

معاون سازمان توسعه تجارت گفت: در حال حاضر ۵۶ مرکز تجاری ایران در ۳۵ کشور مختلف سراسر دنیا در حال فعالیت‌های تجاری هستند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، محمدصادق قنادزاده، معاون سازمان توسعه تجارت، با اشاره به فعالیت ۵۶ مرکز تجاری ایران در کشورهای مختلف گفت: این مراکز در اختیار بخش خصوصی قرار دارند و به عنوان نمایندگان این بخش عمل می‌کنند و آزادی عمل فعالان در این مراکز بیشتر از رایزنان بازرگانی است.

وی در مصاحبه با صدا و سیما افزود: رایزن بازرگانی در سفارت تحت نظارت سفیر قرار دارد و موظف به رعایت ملاحظات و چارچوب‌های مشخصی است، اما مراکز تجاری آزادی عمل بیشتری دارند و می‌توانند به سرعت و با انعطاف بیشتری به نیازهای تجار پاسخ دهند. این ویژگی‌ها باعث می‌شود که مراکز تجاری به عنوان یک ابزار مؤثر در ارتقای فعالیت‌های تجاری و اقتصادی کشور شناخته شوند.

معاون سازمان توسعه تجارت با اشاره به اینکه این ۵۶ مرکز تجاری ایران در ۳۵ کشور مختلف فعال هستند، گفت: به عنوان مثال در عراق ۵ مرکز تجاری، در چین ۴، در پاکستان یک مرکز در هند ۲ مرکز، در آفریقا ۱۳ مرکز تجاری داریم.

قنادزاده با بیان اینکه هنوز نتوانسته‌ایم به طور کامل از این ظرفیت بهره‌برداری کنیم، تصریح کرد: به دوستان اتاق بازرگانی پیشنهاد کرده‌ایم که برای فعال‌سازی مراکز تجاری، کشورهای هدف را تعیین کنند تا بتوانیم اولویت‌های تجاری خود را بهتر مدیریت کنیم.

وی گفت: مراکز تجاری دارای دستورالعمل‌ها و شیوه‌نامه‌های مستقل هستند و تاکید داریم که این مراکز در همان حالت بخش خصوصی باقی بمانند، زیرا هدف آنها ارائه کمک به تجارت خارج از قواعد رسمی و دولتی است.

معاون سازمان توسعه تجارت تصریح کرد: این مراکز مجموعه‌ای از خدمات مشاوره، نقل و انتقالات مالی ارائه می‌دهند و به صورت عملیاتی وارد قراردادها می‌شوند. که این رویکرد به افزایش کارایی و تسهیل فعالیت‌های تجاری کمک خواهد کرد.

یادداشت

نظام پرداخت؛ بنیان بی‌عدالتی نظام‌مند در منابع انسانی ایران (بخش آخر)

جایگاه شاخص‌هایی مثل اهمیت شغل در تامین مبانی وظایف دولت (سلامت، آموزش، رفاه، امنیت و...)، سختی، اعتبار، سهم در ثروت‌آفرینی، معادل‌سازی با مشاغل دیگر، مقایسه با سایر کشورها و... در تصمیم‌گیری کجاست؟ اصولا کف و سقف دریافتی و از آن مهم‌تر نسبت دریافتی مشاغل به یکدیگر چگونه باید باشد؟ دلیل اینکه، شهروند شاغل در وزارت رفاه، به‌طور میانگین ۳برابر آموزش و پرورش دریافت می‌کند، چیست؟ مثلا چون نفت بخش اصلی درآمد ناخالص داخلی ایران است، دریافتی کارکنان آن باید بیشتر از بقیه باشد؟ ممکن است گفته شود برخی کارکنان شریف صنعت نفت در مناطق بد آب و هوا و روی سکو و... با شرایط سخت کار می‌کنند که البته حق آنهاست دریافتی خوب داشته باشند، اما آیا این مهم دربارهٔ بقیه دستگاه‌ها، مثلا بهورز، پزشک، معلم، پلیس و... که در مناطق بد آب و هوا، مرزی، کم برخوردار و... فعالیت می‌کنند صادق نیست؟

اینجا چون صحبت میانگین است، همین واقعیت که آموزش و پرورش به‌عنوان عریض و طویل‌ترین دستگاه اشتغال دولتی و سلامت به‌عنوان کلیدی‌ترین بخش خدماتی و بنیاد توسعه پایدار کشور، دارای کمینه میانگین دریافتی هستند، نشانه عمق بی‌عدالتی و شاخص‌گریزی در نظام بالادستی پرداخت میهنمان است بگذریم که اصولا قانون تسهیم نسبت در پرداخت‌ها و افزایش آن بر اساس واقعیات کلیدی جامعه، سال‌هاست که وانهاده شده است و دشوار می‌نماید بر اساس منطق بدیهی توضیح داد که چگونه حقوق یک عضو هیات علمی می‌تواند از کارمند اداری در همان دانشگاه به‌طور معناداری کمتر باشد یا چگونه مبلغ ویزیت یک پزشک فوق تخصصی با ویزیت آرایشگر برابر یا کمتر است و بسیاری نمونه‌ها از این دست. لازم است خاطرنشان کنم این نوشته با اینکه دانش‌آموخته پزشکی هستم، اما مطلقا کار درمانی انجام نمی‌دهم و در این زمینه هیچ‌گونه تعارض منافع ندارم.

تاسف شگفت‌انگیزتر دراین زمینه، خلط مفهوم مساوات با عدالت در نظام تصمیم‌سازی است که علاوه برآنکه با آیین آسمانی ما در تضاد است، غیر اخلاقی و ناعادلانه نیز هست. نمونه آن در سقف‌گذاری بر حقوق اعضای هیات علمی در سال‌های گذشته (البته تا اندازه‌ای اصلاح شده اما هنوز مشکلاتی پابرجاست)، کاهش حقوق و مزایای هیات علمی بر اساس محل و رشته دانش‌آموختگی (اعمال تفاوت در ضریب پرداخت برای دانش‌آموختگان وزارت علوم و بهداشت)، تزریق حس نامنی و شکاف بین اعضای هیات علمی، افزایش حقوق نامبتنی بر تورم برای بسیاری از کارکنان دولت (تورم رسمی ۵۰درصد و افزایش حقوق حداکثر ۲۰درصد) که منجر به فقر، شرمندگی شهروندان، کاهش سرمایه اجتماعی، نزول سجایای اخلاقی، مهاجرت و... شده است و نادیده‌انگاشتن برخی مسوولیت‌ها و موقعیت‌های خطیر به‌عنوان شغل که از بارزترین آنها دستیاران تخصصی رشته‌های پزشکی هستند که همین ماه‌های اخیر پس از دهه‌ها بی‌توجهی، وضعیت دریافتی ایشان به تازگی به همتراز با خط فقر! ترمیم یافته، قابل مشاهده است.

گزارش مستند سازمان امور اداری و استخدامی کشور، فرصت مناسبی برای پرداختن دوباره و شاید موثر به این نابسامانی‌های مزمن فراهم می‌کند که بسیاری از دلسوزان و فرهیختگان به دفعات و با استدلال از آنها سخن گفته‌اند و حمایت‌طلبی کرده‌اند، اما با توجه به شواهد، با وجود تلاش‌های بسیار برای اصلاح آنها در دهه‌های گذشته، دستاورد قابل انتکایی حاصل نشده است. نمی‌شود با تدبیر، مطالعه و بومی‌سازی تجربه کشورهای موفق، استفاده از شواهد موجود و مشاوره متخصصان و دانشمندان، نظام پرداخت مبتنی بر شواهد و شاخص‌مدار در ایران مستقر کرد که این همه شاهد فرسایش سرمایه انسانی-اجتماعی این مرز و بوم نباشیم؟ ممکن است برخی بگویند سطح مداخله مورد انتظار این نوشتار را با استدلال‌آوری پرداخت مبتنی بر تجربه، سالیان کار، مدرک تحصیلی، طبقه‌بندی مشاغل موجود و از این دست ملاحظات پایین آورند. نگارنده از این موارد آگاهم و وجود این شاخص‌های بدیهی را لازم می‌دانم.

سخن اینجاست که این موارد لازم، برای نهادینه‌سازی نظام دستمزد پیشرو و انگیزه‌آفرین که دلشت نگاهداشت و بالندگی پایدار منابع انسانی را تضمین می‌کند، با مقتضیات پیچیده و چندبخشی هزاره سوم، کافی نیست و چه بسا تمرکز صرف بر آنها، خسارت‌آفرین هم هست که شوربختانه آن را در کشورمان شاهدیم؛ راه یکی است و جز آن نیست و آن همانا پافشاری بر تحقق حکمرانی خوب برمبنای شفافیت است. لذا انتشار این گزارش را اقدامی مبارک در راستای شفافیت می‌دانم. اما حکمرانی خوب، مولفه‌های ضروری و بنیادین دیگری نیز دارد، از جمله مدیریت مطلوب تعارض منافع، استقرار نظام داده‌ای بر مبنای جمعیت و استفاده از تحلیل‌های هدفمند حاصل از آن در تصمیم‌سازی، حسابدهی، مسوولیت‌پذیری و همچنین مشارکت معنادار ذی‌نفشان در تصمیم‌سازی و سیاستگذاری. این گزارش و مواردی از این دست را برای مشق حکمرانی خوب، افزایش مطالبات شهروندان برای توسعه پایدار و ایجاد ظرفیت اصلاحی بومی و هدفمند به فال نیک بگیریم.

امیرحسین نکیان
استاد سیاستگذاری سلامت، دانشگاه علوم پزشکی تهران
Alborz.payam@gmail.com